

id. Béky Albert dr.

Súlyos veszteség ért bennünket. Kiváló szaktársunk, nagytudású tanítómesterünk, gazdag tollú szakírónk: *id. Béky Albert* gyémántokleveles erdőmérnök, a mezőgazdasági tudományok doktora, egyesületünk tiszteletbeli elnöke 1956. október 26-án elhunyt. Távozásával nem csupán egy gyakorlati, tudományos és szakírói munkában rendkívül temékeny szakember két emberöltőt túlhaladó értékes működése zárult le. Ennél sokkal többet: a természet, az Alföld, a magyar erdő és mező világának alapos ismerőjét, a kíméletes erdőhasználat, a felújítógázós gazdálkodás, a szakszerű erdőápolás, az alföldfásítás hivatott mesterét és lelkes népszerűsítőjét veszítettük el.

1869. december 9-én született. Már gyermekkorában elhivatást érez és szorgalmasan készül az erdősz pályára. Tanulmányai elvégzése és rövid magánuradalmi gyakorlatszerzés után kitüntetéssel államvizsgázik. Bedő Albert hívására állami szolgálatba lép. Néhány évig az erdőrendezés gyakorlatában, majd segédtanárként a királyhalmi szakiskolán a szakoktatás szolgálatában működik. Fejleszti szaktudását, tankönyvet, cikkeket ír és sok jó alföldi erdészt nevel. Megismeri az Alföld, a homok erdészeti problémáit, amelyek oly nagy jelentőségűvé válnak későbbi életében.

Gyakorlati tevékenységének hosszú időszaka Erdély hegyvidéki erdeikez fűződik. Itt szerez széleskörű, alapos erdőművelői és erdőrendezői tájékozottságot. Itt kezdi fürkészni a természet titkait és merít belőlük egész életére gazdag útravalót. Hatalmas területekre kiterjedően szakít a vállalati, tarvágásos, kíméletlen erdőgazdálkodással és ennek helyére bevezeti a felújítógázós, házilag os termelést. Közben folytonosan búvárkodik, tanul, tanít és ír. Több értékes tanulmánya fűződik életének e korszakához. Érdeklődése, természetrajongása túlnő a szakmai kereteken is: nemcsak kiváló gyakorlatot szerez a méhészetben és a gyümölcskertészetben, de ezeket tudományos alapon fejleszti és e tárgykörből számos elismerten kiváló dolgozatot is ír. Mint a szászsebesi erdőrendezőség vezetője, sok kiváló erdőrendezőt nevel, s ezek tovább viszik és országszerte alkalmazzák erdőművelési gondolatáit.

Miskolci kerületi erdőrendező korában, a huszas évek elején kezdeményezi, majd sík és enyhe lejtésű gyepes erdőrészek kihalásával és elkülönítésével valóra is váltja a legeltetés kiküszöbölését az erdőből. Evvel egy régi, de ma is időszerű, fontos kérdésben ad számunkra is értékes gyakorlati útmutatást. A kiterjedt miskolci erdőrendezési körzet igen sok üzemtervében határozott kézzel írja elő a természetvédelmi emlékek megóvását. Ez nemcsak természetrajongásának ékes kifejezése, de pótolhatatlan természettudományi, történelmi és esztétikai értékeket ment meg vele az utókor számára.

Béky Albert eközben folytatja tudományos és irodalmi tevékenységét is. Érdeklődési köre bámulatosán sokoldalú. Az erdőrendezés, a becslés, az értékszámítás, a természetes felújítás és erdőnevelés kérdésein túlmenően, egyszerű, világos nyelvezettel hasznos cikkeket ír a csemetenevelésről, a gyertyán-kérdésről, a legelők fásításáról és a szakoktatás egyes problémáiról. Tanulmányai széleskörű érdeklődést keltenek és azokból ma is sokat meríthetünk.

Gyakorlati munkásságának utolsó, talán legértékesebb állomása Deb-

recen. Vizsgálódásokban, tanulmányokban és küzdelmekben eltöltött évtizedei után, tapasztalatai és szaktudása teljében itt mint erdőigazgató kerül szembe újból az Alföld fásításának nehéz kérdéseivel. Az alföldfásítási törvény végrehajtása akkor van kibontakozásban. Leküzdi az erdőbirtokosok ellenállását; munkássága, lelkesítése nyomán új fásítások, fasorok, facsoportok és erdők születnek az irányítására bízott hatalmas területek fátlan pusztaságain. Útmutatása, kezdeményezése nyomán új, nagy és értékes alföldi csemetekertek létesülnek, lelkes, hozzáértő alföldfásító szakemberek nevelődnek. 1931-ben írja meg „*Útmutatás az Alföld fásításának munkájához*“ című, gyors egymásutánban négy kiadást megért kiváló oktató könyvecskéjét. Ennek útmutatásai ma is helytállóak, újjáéledt alföldfásításunkban jól használhatók.

Béky Albert legtermékenyebb szakíróink egyike. Közel 200 erdészeti, fásítási, méhészeti és kertészeti tárgyú tanulmány fűződik nevéhez. Az *Erdészeti Lapokban* közzétett 50-nél több szakcikkén kívül főleg a *Köztelek* és a *Tiszántúli Gazdák* hasábjain jelennek meg dolgozatai. Nagy érdeme, hogy az alföldfásítás ügyét az erdészeti szakkörön túlmenően az agrártársadalom széles közönsége előtt igyekszik népszerűsíteni. Írásai nemcsak ismeretterjesztő, oktató jellegűek, de nagy részük saját megfigyeléseinek és felismeréseinek alapuló újszerű, önálló tanulmány. A már említett alföldfásítási útmutatón kívül legjelentősebbek: „*Útmutatás erdei facsemeték nevelésére*“ (FM. kiadvány) és „*Az erdőknek magról való természetes felújítása*“ című tanulmányai.

Béky Albert sokoldalú és hosszú működésének valamennyi területén kiváló eredményeket ért el. Munkásságát széleskörű, alapos tájékozottsága, megfontolt határozottsága, értékes eredetiséggel párosult magabiztossága jellemzik. A problémák megoldásakor elsősorban mindig saját tapasztalataira és megfigyeléseire támaszkodott. Döntőnek mindenkor a természet, a realitások útmutatását tekintette. Ebben a szellemben végezte megfigyeléseit, kísérleteit és nyilvánította véleményét. Sok vitatott tudományos és gyakorlati kérdést ő zárt le. A természet megfigyelésére alapított érvei, állásfoglalása annyira a valóságot fejezték ki, annyira meggyőzőek voltak, hogy meg kellett előttük hajolni. Amellett mégsem mutatkozott maradinak vagy egyoldalúnak, sőt sok esetben bátor újító és kezdeményező volt. „*Engedjünk szabad teret a gondolatnak, ne szóljunk le az új eszméket, mert megtanulhattuk már a történelemből, hogy sok jó, de új eszmének keletkezése idején bizony szomorú sorsa volt*“ — írja többek között. (Erd. L. 1926. 110. old.) Ilyen bátran foglalt állást pl. az akáckérdésben és állt ki határozottan annak indokolatlan visszaszorítása ellen.

Gazdag tudása ellenére sem vált soha fölényeskedővé. Amit a természettől eltanult, baráti szívvel, bőkezűen adta tovább másoknak. Szerénysége, halk, finom egyénisége, sugárzó természetrajongása és szakmaszeretete mindenkinek felejthetetlen, aki ismerte.

Értékes tudományos, irodalmi és oktató tevékenységének méltó elismeréseként a Magyar Tudományos Akadémia 1954-ben, 83 éves korában „a mezőgazdasági tudományok doktora“ fokozattal tüntette ki. Ritka magas kort ért meg. Néhány héttel halála előtt újabb kitüntetés érte. Személyesen vehette át Sopronban az Erdőmérnöki Főiskola gyémánt oklevelét. Ez alkalommal a következőket írta a főiskola igazgatójának — és ez az utolsó szakmai megnyilatkozása igen jellemző egész egyéniségére és szemléletére: „*Ez a rendkívüli megtisztelés nem annyira nekem, mint*

inkább annak a szellemnek szól, amelynek én csak szerény megtestesülése vagyok. Ez a szellem, amelytől áthatva áhítattal lépünk az erdőbe. Ott szívvel lélekkel iparkodunk az erdőben rejlő természeti öröknek, azok rendjének és gazdasági hatásainak megismerésére. Ezeknek az ismereteknek a birtokában az erdő életébe való emberi beavatkozást úgy igyekszünk irányítani, hogy az ott lévő adottságoknak, elsősorban a fatenyésztésnek mesterséges javítása mellett a természet működésének egyensúlya fel ne billenjen, sőt még csak meg se zavarodjék. Szerény óhajomásom, hogy minden erdészt ez a szellem hassa át“.

Túl minden kitüntetésen és dekorumon, Béky Albert termékeny életének legnagyobb öröme, legméltóbb elismerése kétségtelenül az, hogy a magyar Alföld fásításának széleskörű kibontakozásában megérhette elgondolásai nagy részének megvalósulását, tanításainak eredményét. A helytelen gazdaságpolitika, az avult társadalmi rendszer kőszikláin sokszor hajótörést szenvedett törekvései ma kedvező széllel, dagadó vitorlakkal futnak a megvalósulás felé. Béky Albert aggkori betegeskedésében és halálában ez a legnagyobb vigasz, és a fájdalomban is édes öröm.

Lády Géza

G h a n a

néven lépett be az Aranypart a közelmúltban az önálló államok sorába. A természeti kincsekben gazdag állam főként kakaó és arany exportjáról híres. A ghanai fa is keresett cikk azonban és az állam exportlistáján az ötödik helyen áll: 1955-ben kerekén 310 000 t rönköt és 120 000 t fűrészárut szállítottak ki. Ghana a Francia Egyenlítői Afrika mögött Afrika második legnagyobb faexportáló államává vált. Fűrészárut pedig egyetlen afrikai állam sem szállít ki annyit, mint Ghana.

Összes erdőterületét 16 millió hektárra becsülik. Ebből mintegy 5 millió van feltárva. A tengerpart közelében levő örökzöld esőerdőkben számos fafaj él. Legfontosabbak a sapeli- és a khaya-mahagoni, a makoré és a wawa. Hektáronként általában nem döntenek többet 1—2 fánál, mivel a többi fafajnak nincs exportértéke. A gazdaságos kitermelés érdekében tehát nagy területeket kell munkába venni. A döntést még szinte kizárólag fejszével végzik. A ghanai fakitermelő munkásnak egy egész napra van szüksége a mintegy 1 m átmérőjű fa kidöntéséhez és ez a méret nem is ritka az afrikai trópusi erdőkben. (Allgemeine Forstzeitschrift, 1957. 20/21. sz.)

E G Y E S Ű L E T I H Í R E K

Az Országos Erdészeti Egyesület fásítási szakcsoportja a Magyar Agrártudományi Egyesülettel és a Budapesti Állami Erdőgazdasággal együttesen a Soroksári Tangazdaság, továbbá Dunaharaszti, Gyón és Tatárszentgyörgy községek határában fásítási bemutatót és tapasztalatcserét rendezett, amelyen a szakcsoport tagjain kívül résztvettek az Országos Erdészeti Főigazgatóság, a Pest megyei Tanács, a Földművelésügyi Minisztérium Állattenyésztési és Állami Gazdaságok Főigazgatósága, továbbá a Budapesti Állami Erdőgazdaság kiküldöttei, és a szomszédos községek fásítási felelősei. A tapasztalatcsere résztvevői a Soroksári Tangazdaságban megsejmeltek az 1952 óta telepített mezővédő erdősávokat és a mezőgazdasági művelésre alkalmatlan területeken létesített fásításokat, a Dunaharaszti községben az elmúlt két év alatt 105 kat. hold területen létesített sikeres fásítást, a Gyón községben 44 kat. hold mezőgazdasági művelésre és legeltetésre alkalmatlan községi területen 1954-ben létesített fásítást és Pest megye egyik legnagyobb fásítója, Tatárszentgyörgy község által 1954 óta végrehajtott összesen 350 kat hold fásítást.

A bemutató és tapasztalatcsere tanulságos volt mind az erdészeti, mind a mezőgazdasági szakemberek számára. A szomszédos községekből megjelent fásítási felelősök különösen sokat tanultak a tapasztalatcsere során s ennek eredményeként remélhető, hogy saját területükön további eredményes, szép fásításokat létesítenek.

*

A helyi csoportoknál a szakmai továbbképzés keretében a következő előadásokat tartották:

Pécsett dr. Kollwentz Ödön: *A Mecsek erdőgazdálkodási problémái erdőművelési szemmel*, Nyiregyházán Dombrády Lajos: *A korszerű vágás-tervezés időszerű kérdései*, Sopronban Haracsi Lajos dr. *Nyárfagazdálkodásunk és a nyárfarák: dr. Magyar János Hazai erdőrendezés irányelvei*; Madas András *A FAO. által rendezett nemzetközi farest-konferencia megállapításáról*; Mersich Endre *Elért eredmények és soronlevő feladatok az erdőgazdasági építkezések területén* címmel.

*

Az erdőművelési szakcsoport a budapesti erdők kezelési irányelveinek megvitatására helyszíni bejárást rendezett, amelyen a szakcsoport tagjain kívül az ERTI és a Budapesti Állami Erdőgazdaság kiküldöttei vettek részt. Megsejmeltek a Normafa-környéki erdőket, majd tovább a Budakeszi felé lejtő oldalon az idős bükkös állományokat és megvitatották az ilyen erdőrészek felújítási problémáit. Megtekintették az Úttörő Vasúttól délnyugatra az Előre-állomás környékén erősen megbontott tölgyeseket. A helyszíni bejárást végén Király Gáspár az erdőgazdaság igazgatója részletesen ismertette a budapesti parkerdők kialakításának tervezetét.

*

A pécsi csoport megválasztotta új vezetőségét. Elnök: Kasza Ferenc; titkár: Molnár István; gazdasági felelős: dr. Kollwentz Ödön.

A nagyatádi csoport új vezetőségében elnök: Francz Jenő; alelnök: Péter Oszkár; titkár: Pechtol István, gazdasági felelős: Beck Gyula.

AZ ERDŐ — Az Országos Erdészeti Egyesület kiadványa.

Felelős szerkesztő: KERESZTESI BÉLA, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa.
Szerkesztőbizottság: BABOS IMRE, a mezőgazdasági tudományok doktora, dr. BALASSA GYULA, dr. HARACSI LAJOS, KÁLDY JÓZSEF, KOCSÁRDY KÁROLY, LÁDY GEZA, MADAS ANDRÁS, PÁRIS JÁNOS, SALI EMIL, SZÖNYI LÁSZLÓ.

A szerkesztő helyettese: JEROME RENE, Technikai szerkesztő: ÁKOS LÁSZLÓ.

Felelős kiadó: A Mezőgazdasági Könyv- és Folyóiratkiadó Vállalat igazgatója.
Szerkesztőség: Budapest, V., Kossuth Lajos tér 11. Országos Erdészeti Főigazgatóság.
Előfizetéseket felvesz a Mezőgazdasági Könyv- és Folyóiratkiadó V. Bp. V., Beloiannisz u. 8. Csekk számszáma: 61.268

Megjelent 2000 példányban. Előfizetési ára egy évre: 60 Ft, negyedévre 15 Ft. Megjelenik minden hónapban.

40076-689/2 - Révai-nyomda, Budapest, V., Vadász utca 16. (Felelős: Povárny Jenő)

